

Fabó László Pál (Budapest):
Hat etruszk írásfejtés

1) TLE 366 (ET Vn0.1) i. e. VII sz.
Vörösagyag „kyathos”

Felirat 46 jelből áll.

Ő.k. 206. oldal, 3.8. ábra kimásolva.

3.8. A vetuloniai csésze, a Duce sírjában fellelt vörösagyag kyathos (VII–VI. sz.), „beszélő” típusú felirattal a talpán.

Nemzetközi átírása (Ő.K.:206.o): *naceme uru iθal θilen iθal iχeme mesnamer tansina mulu*

A csigavonalban körbefutó szöveg az egykori rovó által **nincs** szakaszolva. A szakaszolást az olvasóra bízta.

Szerencsére megtaláltam a felirat egy másolatát.

a	b ^s (=k)	e	f	g ^h (=kh)	h	i (=th)	k	l	m	n	o (=ph)	q	r(d)	s	ś	t	v	z (=ts)	Nemzetközi átírás
A	B M	C	D	E ↓	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	Etruszk jel
E	eB	e(k)H	A	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	Hangzósítás
A	eB	eK	E	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	Lehetséges hangalakF.L

<http://web.genie.it/utenti/e/etruscan/vetu.htm>
honlapról letöltve.

Nemzetközi átírása:

Három nagyhírű kutató átírásai együtt.

*naceme uru iθ al θ ilen iθ al iχeme mesnamertanšina
mulu / (TLE 366) M. Pallottino*

*nac eme uru iθ al θ il en iθ al iχ eme mesnamertanšina
mulu / (ET Vn 0.1) H. Rix*

*nac eme uru iθ al θ i leni θ al iχ eme mesna mertan šina
mulu / A. Zavaroni*

Láthatóan csak a szakaszolásban térnek el egymástól az egyes átírások, a jelek azonosításában nem.

F.L. (szakaszolatlan) hangzósítása:

1 10 20 30
Na c eme ur ui θ a l θ i l e n i θ a l i χ e m e m e s n a
eNAeKEeMEUeRUÜjÓAeLjÓÜeLEeNÜjÓAeLÜeGyEeMEeMEeSzeNA
nyaké mé'ó ró ü jó áll jó ő lenni jó áll ő egyem é emésszen a'
Nyaké! Mé'? Ó ró! Ő jó áll! Jó ő! Lenni jó, áll! Ő Egyemé. E'mésszen a'?

40 46
mer tan s i na mul u
eMEeReTAeNeSzÜeNAeMUeLU
mér tán szűn ámúl ó
Mér tán szűn. Ámul Ó.

Olvasati lehetőségek (saját szakaszolás szerint):

- 1) Nyaké! Mé'?
- 2) Ó ró! Ő jó, áll! Jó ő!
- 3) Lenni jó! Áll!
- 4) Ő egyemé.
- 5) E'mésszen a'?
- 6) Mér tán szűn. Ámul Ó!

- 1) Nyaké (isznak belőle)! Miért?
- 2) Ó(öreg) szid! Ő jó, áll! Jó ő!
- 3) Lenni jó! Áll (talpas csésze)!
- 4) Ő (a csésze) egyetlenemé.
- 5) Rágódjak miatta, hogy az övé?
- 6) Megmér talán szíven. Ámul

Ó(öreg)!

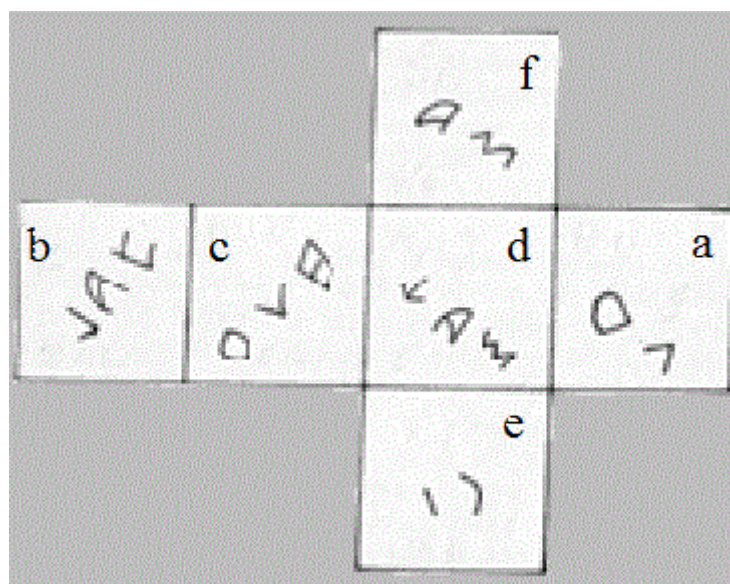
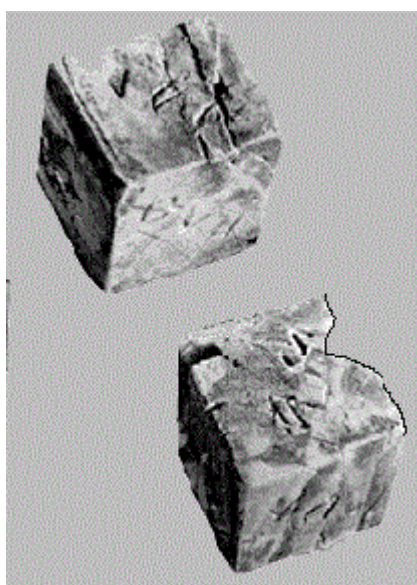
Ez egy 2700 éves huncut kehely-méltatás!

Mint minden más felirat esetében, ennél is a tördelés változtatása újabb olvasatokat

eredményez. További feldolgozása nélkülözhetetlen.

2) ZAVARONI TUSCANIA II 008; DADI DI TUSCANIA

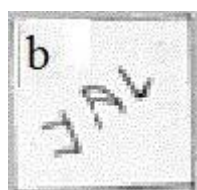
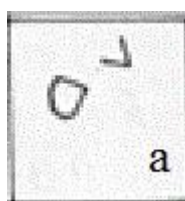
a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	v	w	x	y	z	Nemzetközi átírás
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	W	X	Y	Z	Etruszk jel
E	eB	e(k)H	A	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	eS	eT	eV	eZ			Hangzósítás
A	eB	eK	E	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	eS	eT	eV	eZ			Lehetséges hangalakF.L

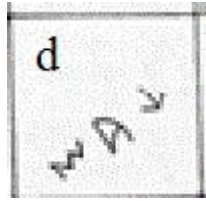
https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Tuscania_dice

A toszkániai kockák egy etruszk leletpár, amely az i. e. 5. és az i. e. 1. század közötti időszakból származik, és játékkockaként használták. A kockákat valószínű származási helyükről, Toscanáról nevezték el, és jelenleg a párizsi Bibliothèque Nationale de France-ban találhatók.

Transzliteráció (Zavaroni):

a) θu
jó U
jó Ó

d) $ma \chi$
eMAeGy

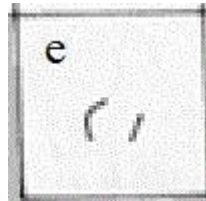
1) eme ágy, 2) ma egy, 3) má' egye

b) $za l$
eZAeL

1) ez al, 2) ez áll

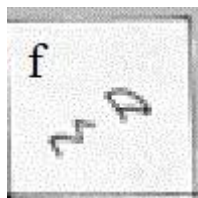
c) $hu \theta$
eHUjÓ

1) hú, jó, 2) eh Ó jó, 3) hó jó

e) $c i$
eK Ü

1) ki, 2) kő, 3) kö', 4) éki, 5) ék Ő

f) ba
eBA

1) -ba, 2) bá!, 3) eb a', 4) ebbe a'

A rovás szabályai szerint olvasva és két kockával dobva, elvben $2 \times 18 \times 18 = 648$ db kis mondat formálható ki belőlük!

Érzékletes példát adnak az etruszk feliratok többolvasatúságára!

Olvasati lehetőség példák:

örög?	a + e5: Jó Ó, ék Ő!	Jó öreg, ékesség Ő!	e1 + a: Ki jó Ó?	Ki jó
be.	f3 + b2: Eb a', ez áll.	Kutya az, ez igaz	b2 + f3: Ez áll, eb a'.	Ez áll, kutya az.
	d3 + a: Má' egye jó Ó.	Már vegye be jó Ó.	a + d3: Jó Ó ma egye.	Jó Ó ma vegye
	c1 + f2: Hú jó, bá'!	Hú, jó bá(csi)!	f2 + c3: Bá'! Hó jó!	Nézd! (A) hó jó!
	Stb., stb.!			

3) Chimera d' arezzo

Detail with inscription “tinšcvil” *Chimera from Arezzo*, c. 400 B.C.E., bronze, 129 cm in length, (Museo Archeologico Nazionale, Florence)

<https://smarthistory.org/chimera-of-arezzo/>

Az oroszlán jobb első lábára vésett, 8 jeltől álló felirat jobbról balra olvasandó.

Transzliteráció:

Tükrözés után balról jobbra.

t	i	n	ś		c	v	i	l
eTÜ	eN	eB	eK	eV	Ü	eL		
e'tűn		beke		evül				
E'tűn		béke,		évül.				

Értelmezett olvasatom:

E'tűn béke, évül.

Béke elévül, eltűnik.

A harcos, támadó hatalom “hátában eltűnik” a béke-bak, amit hátulról fogva tart az “oroszlán kígyó-farka”!

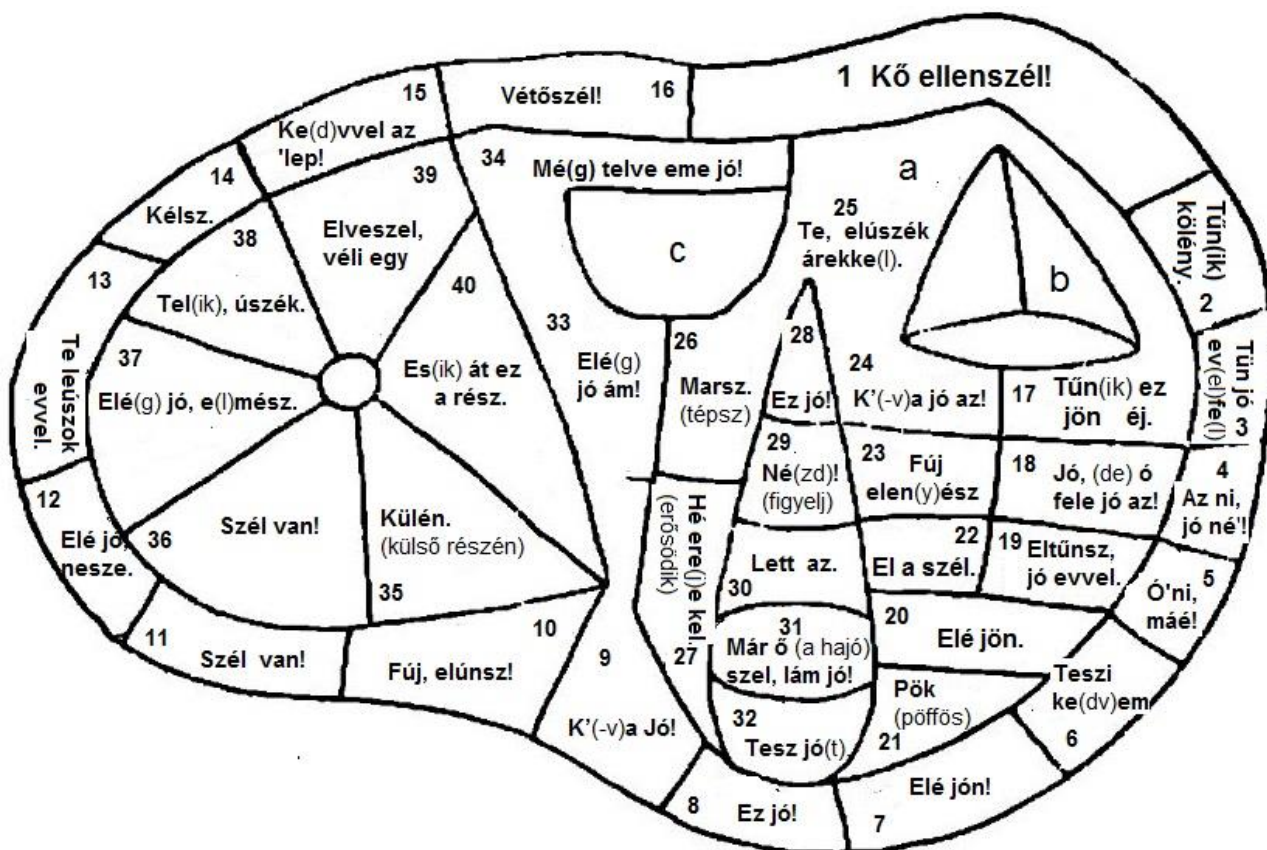
Asztrológiai jegyek az oroszlán, a bak és a kígyó(farok)!

4) IL FEGATO BRONZEO DEL MUSEO DI PIACENZA

Tárgy feliratai 218 (?) jelből állnak.

Saját olvasataimmal kitöltött rajzolat.

Ezt a furcsa tárgyat a nemzetközi etruszkológia májjóslási segédeszköznek minősítette.

Olvasataim alapján én hajózási (szél)térképnek ítélem.

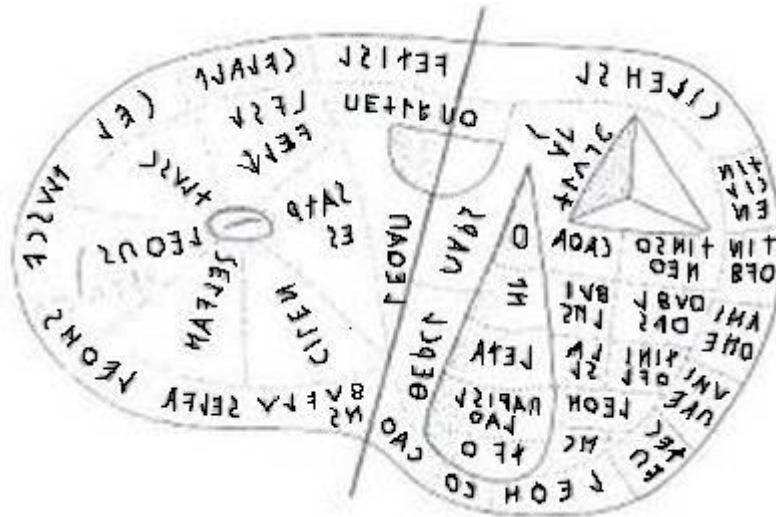
Teljesen igazolják feiratainak általam adott olvasatait.

Erősíti gondolataimat, hogy az ősi hajózási körülmények nagyon zord, durva viszonyai között használhatóbb volt egy ilyen tömör fémdarab, mint bármely ma használatos eszköz.

Anyaga bronz. Mivel a bronz kitűnően ellenáll a tengervíz károsító hatásainak, ez egy további érv véleményem alátámasztásához.

Sajátos alakú kiemelkedései jelképes hegyeknek vagy inkább szélerősség jelzéseknek vélhetőek.

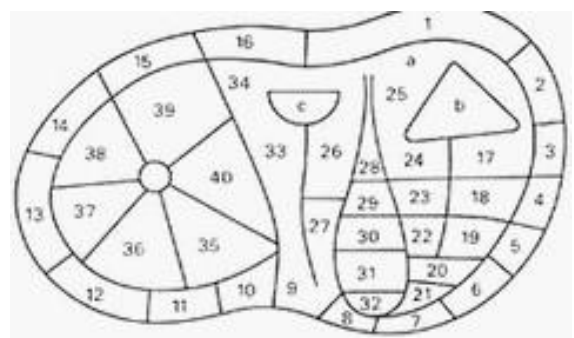
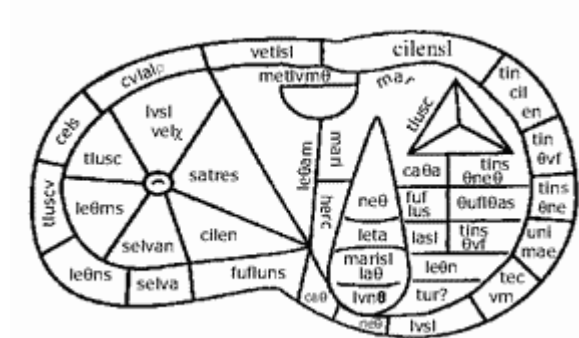
Honlapról letöltött
grafikai másolat.

<http://web.genie.it/utenti/e/etruscan/aemi.htm>
honlapról letöltve.

Másik grafikai másolat összehasonlításához.

Mezők letöltött számozása.

Az etruszk jelek azonosításához használt hangzósítási táblázatom:

a	b ^s (=k)	c (=k)	e	f	g (=k,h)	h	i (=th)	k	l	m	n	u	p (=ph)	q	r(d)	s	ś	t	v	z (=ts)	Nemzetközi átírás		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	V	Z	Etruszk jel	
E	eB	e(k)H	A	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	eS	eT	eV	eZ	Hangzósítás
A	eB	eK	E	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP	eP	eR	eSZ	eS	eT	eV	eZ	Lehetséges hangalakF.L

Első sor: az adott jelnek (International Phonetic Alphabet – IPA) az etruszkológiában is használatos fonetikai értéke.

Második sor: a fonetika értékeknek az etruszkológiában megfeleltetett etruszk jel.

Harmadik sor: adott jelnek a vizsgálataimban bebizonyosodott, általam használt hangzósítása.

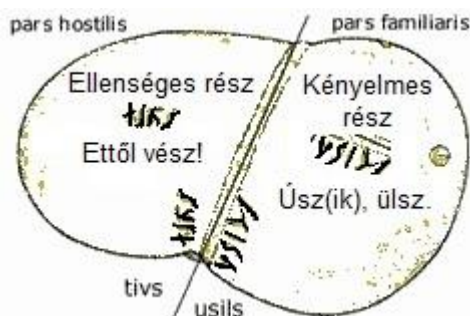
Negyedik sor: adott etruszk jel által *képviselt hangtartomány*.

Az egyes szakaszokat a fenti, számozott ábra számainak megfelelő sorrendben veszem.

A jobb felismerhetőség érdekében, az olvasási helyzetbe forgatott egyes szakaszok kiemelt képei alá kurzívval írom a honlapról idemásolt, nemzetközi átírásaikat és a jelek számát.

Alájuk álló betűkkel írom a saját hangzósításomat, majd vastaggal (a lehetséges) olvasatukat.

A bronzlelet hátulja

Az osztóvonal alja mentén a két eredeti jelsor.

Térfelek latin megnevezése magyarul.

A két jelsor másolata beforgatva.

Olvasatuk beírva.

Nemzetközi átírással és saját hangzósítással:

t i v s

u s i l s

eTÜeVeSZ

UeSZÜeLeSz

ettő' vész

úsz' ülsz

Ettő(l) vész!

Úsz(ik), ülsz.

Egyes szakaszok olvasatai:

1)

c i l e n s l

7 (db. betű)

eKÜ eLEeNeSZeL

kő' ellenszél

Kő ellenszél!

2)

t i n c i l e n 8
 eTŰeN eKŰeLEeN
 tűn' kőlén(y)
 (fel/el) **Tűn(ik) kőlény.**

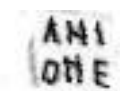
3)

t i n θ v f 6
 eTŰeN eJó eV eF
 tűn' jó eve' fe'
Tűn jó ev(el) fe(l).

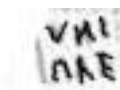
4)

Megjegyzésem: az itt kiemelt etruszk jelsorból nem az aláhúzott nemzetközi átírás következne (hanem **ani q ne**). Mivel az általam megismert nemzetközi átírások többsége az, így a hangzósításumat mindkét változatra megadom!

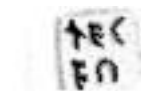
<i><u>t i n s</u> θ n e</i>	7 (6)	<i>a n i θ n e</i>
eTŰeNeSZ eJó eNE		AeNŰ eJó eNE
etűnsz jó enné'		a' ni jó né'
E(l)űnsz jó enné(l).		Az ni, jó né(zd)!

5)

<i>u n i m a e</i>	6	
U eNŰ eMAE		
ó ni máe'		
Ó ni, máé!	vagy	Ón imáé!

6)

<i>t e c v m</i>	5	
eTE eKeVeM		
té' ke'vem'		ték evem
Tesz ke(d)em(re).	vagy	Tesz(ik), evém!

7)

LEON

lvs/ (?) l e θ n 4

eLEeJóeN

le jön

Le(felé) jön.

vagy

Elé jön!

Megjegyzésem: a nemzetközi átírásai jelentősen különböznek egymástól.
Most a **leθn** saját átírást választottam a hangzósításom alapjául!

8)

EO

e θ (?) (3) 2

EeJó

e' jó

Ez jó!

Megjegyzésem: a nemzetközi átírásai jelentősen különböznek egymástól.
Most a saját olvasatot választottam e részlet alapján!

9)

CAO

c a θ 3

eKAeJó

k' a' jó

K'(-v)a Jó!

10)

8VFLV
N5

f u v l u n s 7

eFUeV eLUeNeSZ

fúv elúnsz

Fúj elúnsz!

vagy

fúv el ó nesz

Fúj, el ó nesz! (szélzaj)

11)

SEVFA

s e l v a 5

eSZEeLeVA

szél va'

Szél van!

12)

LEOM S

le o m s
eLEeJóeNeSZ
elé jó nesze
Elé jó nesze.

5

13)

W S C A

t l u s c v 6
eT eLUeSZeK eV
te leúszék evve'
Te leúszok evvel.

14)

(EL !!

c e l s
eKEeLeSZ
kél sz
Kélsz.

4 (3)

c e l
eKEeL
kél
Kél. (erősödik)

Megjegyzésem: az etruszk jelsor nem felel meg az itteni nemzetközi átírásnak.
A megismert etruszk másolatok többsége az aláhúzott átírás szerinti.

15)

CA L A L A

c v l a l p 6
eKeVeL A eLeP
ke'vel a' lep
Ke(d)vvel az lep!

16)

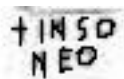
FE T I S L

v e t i s l 6
eVEeTÚeSZeL
vétőszel
Vétőszél!

vagy

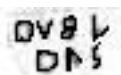
Vetőszél.

17)

t i n s θ n e θ 8
 eTŰeN eSZ eJóeN EeJó
 tűn esz jön éj
Tűn(ik) ez jön éj.

18)

θ u f l θ a s 7
 eJó U eFeL eJó AeSZ
 jó ó fele jó az
Jó, (de) ó fele jó az.

19)

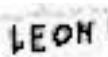

t i n s θ v f 7
 eTŰeNeSZ eJó eV eF
 e'tűnsz jó evve' fe'
Eltűnsz, jó evve(l) fe(l)

t i n s θ v l
 eTŰeNeSZ eJó eVeL
 e'tűnsz jó evvel
Eltűnsz, jó evvel.

Megjegyzésem: az utolsó etruszk jel e másolaton *l*, de az egyéb másolatokon *f* van, A hangzósításom alapja tehát a **tins θvl** átírás.

20)

l e θ n 4
 eLEeJóeN
 elé jön
Elé jön.

vagy

Lejón (lecsap?)(ld. még 7. felirat)

21)

t u r (?) 3
 eTUeR
 túr
Túr (vizet?)

p i c
 ePÖeK
 pök
Pök (pöffös)

Megjegyzésem: nem találtam olyan másolatot, amely a nemzetközi átírásnak megfelelné.

22)

l a s l 4
 eL A eSZeL
 el a szel
El a szél. (eláll)

23)

f u f i u s 6
 eFU eFeL UeSZ
 fú' fele úsz
Fú felé ússz!

f u i l n s
 eFUŰ eLeNeSZ
 fúi elen'esz
Fúj elen(y)ész

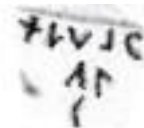
Megjegyzésem: több különböző nemzetközi átírása van. Nem tudom melyik lehet a megfelelőbb. Az etruszk jelsor szerint a **fui lns** átírást vettem alapul!

24)

c a θ a 4
 eKAeJó A
 k' a jó a'
K'(-v)a jó az!

25)

t l u s c a r c (?) (5) 8 ?
 eT eLUeSZeK AeReK
 te elúszek árekke'
Te, elúszék árekke(l).

t l u s c a p c
 eT eLUeSZ eKAePeK
 te elússz e'kapek
Te elússz e(l)kapék.

Megjegyzésem: különös módon egyik nemzetközi átírás elhagyta az alsó három etruszk jelet. Más átírások pedig külön csoportnak kezelve **mar** átírást adnak azokra. Egy fényképen nem látható a felső **c** jel, valamint a **p** helyén inkább **r** van! A **tlusc ar c** átírást választottam alapnak.

26)

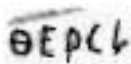

(mar) *m a r i* (3) 4
 eMA eRŰ
 ma erő
Ma erő(s).

m a r s
 eMAeReSZ
 marsz
Marsz. (tépsz)

Megjegyzésem: minden, általam ismert másolatokon (ezen is) négy jelből áll ez a jelsor, de a honlapról letöltött itteni átírása csak három betűből. A többi etruszk másolaton az utolsó jel vagy **i**, vagy mint itt **s**. A **mars** és **mari** lehetőséget is hangzósítottam!

27)

eHE eReKeL 4
 hé ere' kel
Hé ere(j)e kel. (erősödik)

Megjegyzésem: a fényképen nem látható az utolsó etruszk *l* jel!

28)

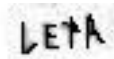
eJó 1
 e'jó
Ez jó!

29)

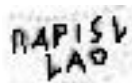
eNE 2
 né'
Né(zd)! (figyeli)

30)

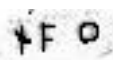
eLEeTA 4
 lett a'
Lett az.

31)

$\text{eMAeR Ű eSZeL eLA eJó}$ 9
 már ő szel lá' jó
Már ő szel, lám jó! (ő a hajó)

32)

eTeVeNeJó 4 (?) te ven jó Te vén jó! (rég)	eTeVeJó teve jó' Tesz jó(t).
--	--

Megjegyzésem: több „másolaton” a **tvnθ** átírásnak megfelelő jeleket tüntettek fel, míg itt a nagyobikon **tvθ** átírás van!

33)

LEQAN

l e θ a m 5
eLE eJó AeM
elé' jó ám
Elé(g) jó ám!

34)

ME+LEVO

m e t l v m θ 7
eMEeTeLeV eM eJó
mé'telve eme jó
Mé(g) telve eme jó!

35)

CILEN

c i l e n 5
eKŰeLEeN
külén
Külén. (külső részén)

36)

SELFAN

s e l f a n 5
eSZEeL eVAeN
szél ván
Szél van!

Megjegyzésem: a fényképen, a másolatok többségén és az átírásokban nincs az utolsó **n** jel, szemben az itteni etruszk jelsorral.

37)

LEOVS

l e θ m s 5
eLEeJó eMeSZ
elé' jó e'mesz
Elé(g) jó, e(l)mész.

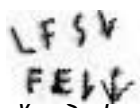
Megjegyzésem: a másolatokon és más nemzetközi átírásokban az **a** helyén **m** található, ezért a **leθms** átírást vettem alapul.

38)

TLVSC

t l u s c 5
eT eLUeSZeK
tel úszek
Tel, úszék.

39)

 l v s r v e l χ
 eLeVeSZeL eVEeL eGY
 elveszel vél egy
Elveszel véli egy

8

vagy

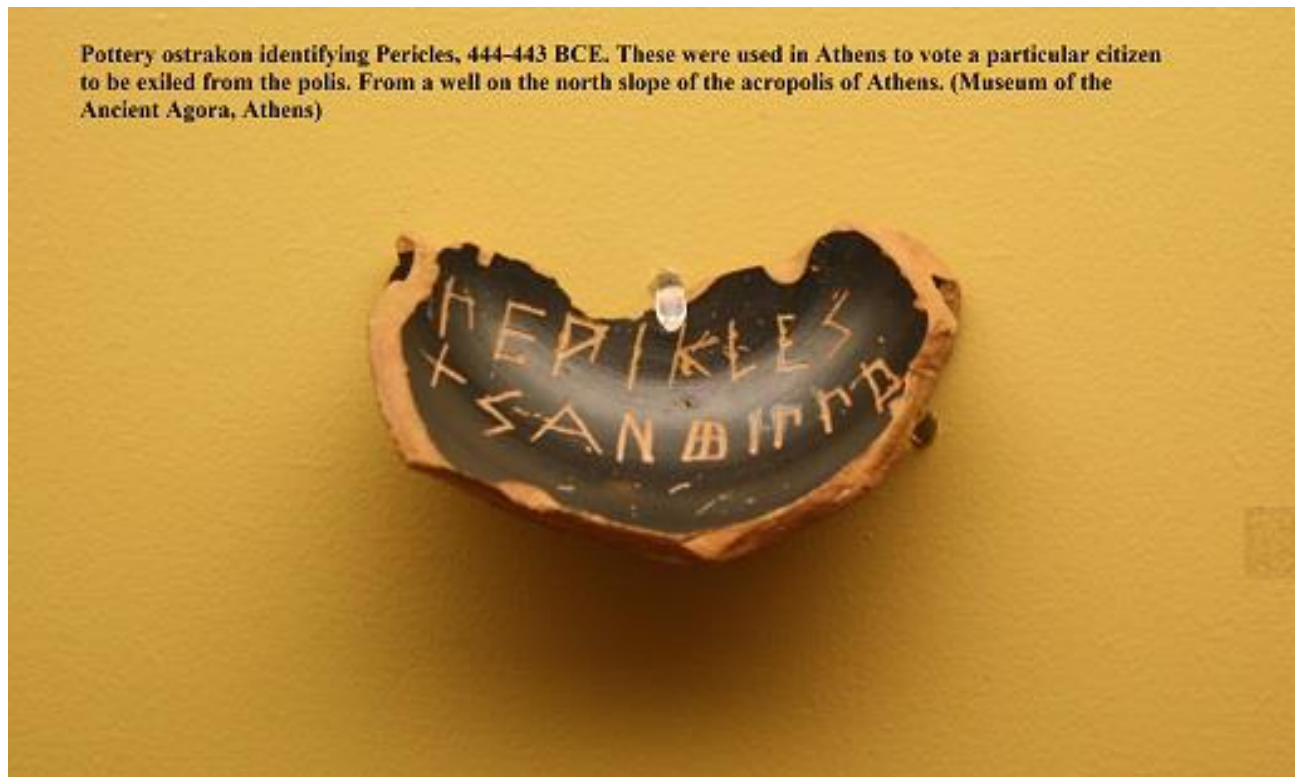
eleve szel véle egy
Eleve szél véle egy.

40)

 s a t r e s
 eSZ AeTeREeSZ
 es át e'réSZ
Es(ik) át ez a réSZ.

6

5) Ostrakon for Pericles

<https://www.worldhistory.org/image/4522/ostrakon-for-pericles/>

„Periklészt azonosító cserép ostrakon, **Kr. e. 444-443**. Ezeket Athénban arra használták, hogy egy adott polgárt a poliszból való száműzetésre szavazzanak. Az athéni Akropolisz északi lejtőjén lévő kútból. (Az ókori Agora múzeuma, Athén)”

Sok hasonló lelettel egyezően, e cserépen lévő jelek mindegyike része az etruszk jelkészletnek (is) 1200 km távolságban Etruriától!

Alul a + jelet 10 számként, a szögletes „ablakokat” kör alakúakként azonosítom!

Hangzósításukkal magyar szavakból értelmes olvasatok állnak elő.

Transzliteráció:

a	b ^s (=k)	e	f (=kh)	h	i (=th)	⊗	k	l	m	n	u	p _r (=ph)	q	r(d)	s	ś	t	v (=ts)	Nemzetközi átírás					
A	B	Ǝ	F	H	I	⊗	K	L	M	N	U	P	Q	R	S	Ś	T	V	Etruszk jel					
Ä	eB	eK	E	eF	eGY	eH	Ü	eJó	Fö	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	KSz	eT	eV	eZ	Hangzósítás
Ä	eB	eK (eH)	É	eF	eGY (eG)	eH	Í ÜÜ	Jó eLY	Föld	eK	eL	eM	eN eNY	Ó ÓÚ	eP	eP eF	eR	eSZ (eS)	eK- eSZ	eT eTY	eV	eZ	Lehetséges hangalakF.L	

p e r i k l e s
ePEeRÜeKeLEeSz
epére öklész
Epére öklész!

+ s a n o i p p o
10 eSzAeNFöÜePePjÓ
10 szán földi pép jó
10 szán(ja) földi pép jó!

Értelmezett olvasatom:

Epére öklész!

Sértésre üt! (Hiszen hadvezér.)

Észre kell venni, az öklész milyen remek magyar szó az ököl használatára!

10 szán(ja) földi, pép jó! 10 jó, "lágý" földi sajnálja! (a kiközösítést)

Érdekes kérdés, lehet e kapcsolat a pép (pep) és a p(l)epsz szavak között?

6) Bronze mirror (Vatican City, Museo Gregoriano Etrusco)

Calchas, priest of Apollo, (mentioned in Homer's Iliad)

http://mv.vatican.va/3_EN/pages/x-Schede/MGEs/MGEs_Sala03_07_052.html
valamint a: <http://www.mysteriousetruscans.com/art/mirrors.html> honlapról letöltve.

A vatikáni múzeumban őrzik.

Az általam megismert magyarázatok mindegyike, a töprengő testtartás és a kézben tartott tárgyalakjából következtetve egy „ősi, májjóslási jelenetként” tarja számon ezt az ábrázolást, mert semmit nem tud kezdeni a felirattal, értelmesebbet pedig nem tudott kitalálni!

a	b	c (=k)	e	f (=kh)	h	i (=th)	k	l	m	n	u	p (=ph)	q	r (d)	s	ś	t	v (=ts)	Nemzetközi átírás
Α	Β	Ϟ	Α	Ϟ	Υ	Θ	Ι	Κ	Λ	Μ	Ν	Υ	Π	Ϟ	Σ	Ξ	Τ	Ϟ	Etruszk jel
E	eB	e(k)H	A	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP(h)	Ku	eR	eSZ	Hangzósítás
Ä	eB	eK	E	eF	eGY	eH	Ü	eJó	eK	eL	eM	eN	U	eP	eP	Ö	eR	eSZ	Lehetséges hangalakF.L
Ä	eB	eH	E	eF	eG	eH	Ü	eLY	eK	eL	eM	eNY	Ó	eP	eF	Ö	eR	eSeZ	

E tükör felirata az A, L és SZ jelek állásából következően balról jobbra irányban olvasandó, amit a közölt nemzetközi transliterációja közöl is.

Felirat 6 jelből áll.

Hangzósításaimban a mássalhangzókat mindig (a rovás gyakorlatban hagyományos) „e” előhanggal rögzítem, amely az elolvasáskor vagy kap szerepet, vagy nem.

Nemzetközi átírása:	χ a l	χ a s
F.L. hangzósítása:	eGYAeL	eGYAeSz
Közvetlen olvasata:	e'gyal	e'gyas

Amennyiben a magyarban máig megőrződött tőhangsúlyos ejtés mód helyett egykor (a készíthetőségen) véghangsúlyos ejtésmóddal került lejegyzésre, akkor az eredeti kezdőhang „elnyelődött”.

Lehetséges olvasata:	aGyal	aGyas
-----------------------------	--------------	--------------

Olvasatom nagyon pontosan adja vissza a tükör rajzának jelentését!

Egy okos ember (**a(n)gyal**) **aggyal** (velővel) a kezében, azaz kétszeresen is **agyas**, gondolkodik, vagyis **agyal**!

Különlegesen elmés nyelvi, írásmódbeli és ábrázolási leleménynek tartom ezt a bronztükröt!

A rovás szabályaival és lehetőségeivel további izgalmas, csak magyarul értelmes olvasatok is felismerhetők. Erre példa a hangsúlytalan n feltételezésével az angyal olvasati változat, amely nyilvánvaló a szárnyas „bölc” ábrázolásából!

Ez a felirat az egyik legfőbb bizonyíték számomra, hogy helyesen hangzósítom a nemzetközi átírásban c -vel átírt és ott kh/ch hangértékűnek tekintett jelet a saját táblázatomban **eGY**-ként! (Ld.: 6. oszlop) (Fontos: a magyar rovásban a **✚** = eGY akrofónia értékű jel!)

Örömteli volt számomra, hogy amikor 2006-ban a Cippo di Perugia sztélé feliratát elkezdtem elemezni, rátaláltam M. Pallottino és F. Roncalli transliterációjára, melyben ők is GY-ként jelölték a c -t, ami azért meglepő, mert nem tudok latin nyelvterületen G-Y-nal jelölt hangról!